

INFORMACIJA
O OSTVARIVANJU PRAVA PRIPADNIKA BORAČKIH POPULACIJA PUTEM
SLUŽBE ZA BORAČKO INVALIDSKU ZAŠTITU

UVOD

U skladu sa utvrđenim i donesenim Programom rada Općinskog vijeća Tešanj za 2013.godinu, Općinsko vijeće jednom godišnje razmatra Informaciju o ostvarivanju prava pripadnika boračkih populacija putem Službe za boračko-invalidsku zaštitu. Izrada Informacije sa pregledom stanja u oblasti zaštite branilaca i članova njihovih porodica na području općine Tešanj, ima za cilj prikaz problematike pitanja branilačke populacije prvenstveno sa podacima koji se odnose na 2012.godinu.

PRAVNA REGULATIVA

Branilačko-invalidska zaštita, tačnije ostvarivanje prava branilaca i članova njihovih porodica regulisano je propisima kako slijedi:

- Zakon o pravima branilaca i članova njihovih porodica ("Sl.novine Federacije BiH broj:33/04, 56/05, 70/07 i 9/10),
- Zakon o posebnim pravima dobitnika ratnih priznanja i odlikovanja i članova njihovih porodica ("Sl.novine Federacije BiH broj:70/05, 61/06 i 9/10),
- Zakon o sprovođenju kontrole zakonitosti korištenja prava iz oblasti boračko-invalidske zaštite ("Sl.novine Federacije BiH broj:82/09),
- Odluke, uredbe, naredbe, pravilnici, uputstva, smjernice i ostali podzakonski akti Vlade Federacije i Federalnog ministarstva za pitanja boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata/Federalnog ministarstva za pitanja branitelja i invalida domovinskog rata iz oblasti branilačko-invalidske zaštite,
- Zakon o dopunskim pravima branilaca i članova njihovih porodica (Sl.novine Ze-Do Kantona broj:6/06, 9/07 i 18/12),

Podzakonski akti doneseni na osnovu Zakona o dopunskim pravima branilaca i članova njihovih porodica na osnovu kojih branioci i članovi njihovih porodica ostvaruju određena prava:

- Odluka o proširenom obimu prava iz oblasti zdravstvene zaštite za braniocima i članove njihovih porodica (Sl.novine Ze-Do Kantona broj:3/08),
- Uredba o medicinskoj rehabilitaciji branilaca i članova njihovih porodica u banjaskoklimatskim lječilištima (Sl.novine Ze-Do Kantona broj:12/06, 6/10 i 2/13),
- Uredba o stipendiranju branilaca i članova njihovih porodica (Sl.novine Ze-Do Kantona broj:2/09),
- Uredba o prednosti u školovanju branilaca i članova njihovih porodica (Sl.novine Ze-Do Kantona broj:12/07),
- Uredba o rješavanju stambenog pitanja branilaca i članova njihovih porodica 8SDl.novine Ze-Do Kantona broj:19/07 i 2/13),
- Uredba o vanrednoj novčanoj pomoći braniocima i članovima njihovih porodica (Sl.novine Ze-Do Kantona broj:19/07 i 2/13),
- Uredba o dodjeli kredita za zapošljavanje branilaca i članova njihovih porodica (Sl.novine Ze-Do Kantona broj:3/08 i 2/13),
- Odluka o naknadi troškova podizanja nišana/nadgrobnih spomenika (Sl.novine Ze-Do Kantona broj:20/07),
- Odluka o naknadi troškova dženaze/sahrane branilaca i članova njihovih porodica (Sl.novine Ze-Do Kantona broj:19/07, 6/10 i 2/13),

KORISNICI PRAVA

Braniooci i članovi njihovih porodica, kao korisnici prava iz oblasti branilačko-invalidske zaštite, u skladu sa naprijed naznačenim federalnim zakonima odnosno Kantonalnim Zakonom o dopunskim pravima branilaca i članova njihovih porodica, mogu se svrstati u slijedeće grupe:

- članovi porodica šehida, poginulog, umrlog, nestalog braniooca i umrlog ratnog vojnog invalida,
- djeca šehida, poginulog, umrlog, nestalog braniooca bez oba roditelja,
- dobitnici ratnog priznanja ili odlikovanja i članovi uže porodice poginulog, umrlog ili nestalog dobitnika ratnog priznanja ili odlikovanja,
- ratni vojni invalidi,
- demobilizirani braniooci,
- djeca umrlog ratnog vojnog invalida/demobiliziranog borca,
- supruga umrlog ratnog vojnog invalida/demobiliziranog borca,
- sa branioocima u smislu Uredba o medicinskoj rehabilitaciji branilaca i članova njihovih porodica u banjskoklimatskim lječilištima izjednačeni su u pravima i učesnici u narodnooslobodilačkom-antifašističkom ratu 1941-1945godina,

NADLEŽNOST SLUŽBE ZA BORAČKO INVALIDSKU ZAŠTITU I OPĆE POSLOVE

I U Službi za boračko invalidsku zaštitu i opće poslove, u okviru Odjeljenja za boračko invalidsku zaštitu po osnovu ovlaštenja i obaveza propisanih odredbama člana 38. Zakona o pravima branilaca i članova njihovih porodica po službenoj dužnosti ili po zahtjevu stranke radi se na donošenju prvostepenih rješenja u predmetima priznanja prava na porodičnu i ličnu invalidninu. Služba vrši redovni mjesečni obračun invalidnina za cca.1300 korisnika porodične i lične invalidnine i isti dostavlja Kantonalnom ministarstvu za boračka pitanja koji u skladu sa važećim sistemom podatke od svih općina Ze-Do kantona dostavlja na združivanje sa ostalim dijelom korisnika boračko invalidske zaštite Federalnom ministarstvu za pitanja boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata koji vrši isplatu istih korisnicima putem banaka. Na ovaj način je za korisnike porodične i lične invalidnine općine Tešanj za 2012 godinu realizovano ukupno 4.158.868,02 KM.

Tabela broj:1

Pregled korisnika porodične i lične invalidnine za 2011-2012 godinu

KATEGORIJA KORISNIKA	GODINA 2011	GODINA 2012	PRESTANAK PRAVA
Porodična invalidnina	673	644	29
Lična invalidnina	659	605	54
UKUPNO			83

Tabela broj:2

Finansijski pregled porodične i lične invalidnine za 2011-2012 godinu.

GODINA 2011	4.299.251,17 KM
GODINA 2012	4.158.868,02 KM
UKUPNO:	8.458.119,19 KM

II U skladu sa Zakonom o sprovođenju kontrole zakonitosti korištenja prava iz oblasti boračko-invalidske zaštite (Sl.novine Federacije BiH broj:82/09), Revizioni tim imenovan rješenjem Federalnog ministarstva za pitanja boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata u općini Tešanj 2011, 2012 i 2013 godine vršio je reviziju (koja i dalje traje) predmeta porodične i lične invalidnine. Od ukupnog broja predmeta porodične invalidnine u 298 predmeta je završena revizija od čega je u 296 predmeta pravo potvrđeno a u 2 predmeta pravo je ukinuto. Kada je riječ o ličnoj invalidnini Revizioni tim je završio kompletnu reviziju i nije bilo izvođenja iz prava po tom osnovu. Kada je u pitanju lična invalidnina moramo napomenuti da poslije revizije koju radi Revizioni tim u službi

uvidom u predmet kao i odlaskom u Ministarstvo odbrane, Grupa Tešanj korisnici lične invalidnine, dakle ratni vojni invalidi budu pozvani na Ljekarsku komisiju u Zenici gdje se vrši ljekarski pregled samih korisnika kao i medicinske dokumentacije, te je po tom osnovu do sada obrađeno 264 predmeta od čega je: 51 korisniku ukinuto pravo, kod 173 korisnika potvrđeno pravo, kod 38 korisnika smanjen procenat invalidnosti i kod 2 korisnika je povećan procenat invalidnosti.

III Branioци i članovi njihovih porodica sa područja općine Tešanj, u skladu sa Zakonom o dopunskim pravima branilaca i članova njihovih porodica i podzakonskim aktima koje je donijela Skupština i Vlada Kantona u realizaciji istog, ostvaruju slijedeća prava:

- zdravstveno osiguranje,
- banjско i klimatsko liječenje (medicinska rehabilitacija),
- prednosti u školovanju i stipendiranju,
- profesionalnu rehabilitaciju,
- osiguranje povoljnijih uvjeta za zapošljavanje,
- vanrednu novčanu pomoć,
- pomoć u rješavanju stambenog pitanja,
- podizanje nišana/nadgrobnog spomenika,
- pomoć u slučaju smrti,
- kredit za samozapošljavanje,
- nabavka ortopedskih pomagala i drugih pomagala i njihov popravak,
- pomoć u nabavci udžbenika,
- pomoć u nabavci lijekova.

U skladu sa podzakonskim aktima korisnici boračko invalidske zaštite u nadležnoj službi općine podnose zahtjeve za ostvarivanje određenih dopunskih prava, te na osnovu istih u propisanoj proceduri Služba donosi rješenje ili prijedlog za odobravanje sredstava, zavisno o kojem se dopunskom pravu radi. Po pravosnažnosti rješenja nadležno Kantonalno ministarstvo doznachava sredstva na račun općine Tešanj, koja se doznachavaju na račune korisnika. Po izvršenim isplatama nadležna služba dostavlja nadležnom ministarstvu akt kojim pravda doznachena sredstva, i time se završava aktivnost po podnesenom zahtjevu za određenim pravom.

Tabela broj:3

Broj podnesenih zahtjeva za dopunska prava za 2011 i 2012 godinu putem službe općine Tešanj

R/ BR	DOPUNSKO PRAVO	BROJ ZAHTJEVA 2011	FINANSIJSKI EFEKAT 2011	BROJ ZAHTJEVA 2012	FINANSIJSKI EFEKAT 2012
1	Banjско i klimatsko liječenje	118 odobreno 54	Realizacija u banjско- klimatskom liječilištu	118 odobreno 51	Realizacija u banjско- klimatskom liječilištu
2	Kredit za samozapošljavanje	5 odobreno 4	Realizacija kredita putem banke	6 odobreno 5	Realizacija kredita putem banke
3	Nabavka ortopedskih pomagala i drugih pomagala i njihov popravak	2	1.130,00 KM	7	2.398KM
4	Pomoć u nabavci udžbenik	424 odobreno 397	48.950,00 KM	585 odobreno 412	51.600 KM
5	Pomoć u rješavanju stambenog pitanja	556 odbi.361 nerj.23 odob.172	507.600,00 KM	235 odbi.130 nerj.71 odobr.34	160.700 KM
6	Teška socijalno ekonomska situacija	245 odobreno 199	53.350,00KM	193 odobreno 183	61.150 KM
7	Prednosti u školovanju i	184	156.000,00 KM	174	165.200 KM

	stipendiranju	odobreno 148		odobreno 154	
8	Pomoć u nabavci lijekova	120 odobreno 96	34.300,00 KM	177 odobreno 145	54.700 KM
9	Pomoć u slučaju smrti	51 odobreno 51	29.613,61 KM	67 odobreno 67	46.464 KM
10	Zdravstveno osiguranje	17	Donesena rješenja	7	Donesena rješenja

Vrlo je bitno napomenuti kada je zdravstveno osiguranje boračkih populacija u pitanju da na evidenciji službe trenutno ima 153 korisnika od čega 63 korisnika ostvaruju pravo na zdravstveno osiguranje na osnovu rješenja donesenog u skladu sa Odlukom o proširenom obimu prava iz oblasti zdravstvene zaštite za bratioce i članove njihovih porodica (Sl.novine Ze-Do Kantona broj:3/08), a 90 korisnika je na zdravstvenu zaštitu prijavljeno putem Službe bez rješenja, jer ne ispunjava uslove predviđene Odlukom, a radi se o teškim zdravstvenim oboljenjima.

Ono što i dalje čini veliki problem boračkim populacijama, a i onima koji rade sa tim populacijama jeste pitanje zdravstvene zaštite boračkih populacija. Pravo na zdravstvenu zaštitu putem službe općine mogu ostvariti korisnici prava iz ove oblasti i to: nezaposleni RVI, korisnici porodične invalidnine koji su radno nesposobni, kao i korisnici porodične invalidnine koji su stariji od 65 godina života. Svi ostali korisnici prava iz boračko invalidske zaštite kao i demobilizirani borci koji nisu ostvarili pravo na zdravstvenu zaštitu na neki drugi način to pravo trebaju ostvarivati putem Zavoda za zapošljavanje. Kod kategorija koje ostvaruju pravo na zdravstvenu zaštitu putem Zavoda za zapošljavanje postoji problem jer su mnogi skinuti sa evidencije Zavoda iz razloga nejavljanja, a samim tim su izgubili i pravo na zdravstvenu zaštitu, koje pravo je moguće ostvariti jedino ukoliko zasnuju ponovno radni odnos.

Općinsko vijeće Općine Tešanj je razmatrajući Informaciju o ostvarivanju prava pripadnika boračke populacije putem Službe za boračko-invalidsku zaštitu za 2010 godinu donijelo Zaključak da se predloži Ministarstvu za boračka pitanja ZDK da se izvrši promjena Kriterija o dodjeli sredstava za stambeno zbrinjavanje boraca. Skupština ZDK je 18.12.2012. godine donijela Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o dopunskim pravima branilaca i članova njihovih porodica ("Sl. Novine ZDK, broj: 18/12. Konkretno što se tiče kriterija za ostvarivanje pomoći za stambeno zbrinjavanje branilaca i članova njihovih porodica novousvojena Uredba ne predviđa dodjelu sredstva za sanaciju objekta kao što je regulisano u prethodnoj Uredbi (sad se samo može podnijeti zahtjev za izgradnju i kupovinu stambenog objekta). Izuzetno za sanaciju i adaptaciju objekta sredstva se mogu otvariti u skladu sa članom 25 (član 25:"Sredstva za stambeno zbrinjavanje pripadnika branilačke populacije, po posebnim zahtjevima proslijeđenim od Općinske službe, koji nisu definirani ovom Uredbom a zahtijevaju hitno rješavanje, na prijedlog Komisije ministarstva i uz posebnu obrazloženje ministra, Zaključkom odobrava Vlada kantona"). Došlo je do izmjene u ispunjavanju uslova za ostvarivanje pomoći, sada mogu aplicirati oni koji nisu bilo korisnici nepovratnih sredstava federalnog, kantonalnog ili općinskog budžeta, donatorskih sredstava i ostalih sredstava dodijeljenih u svrhu stambenog zbrinjavanja u iznosu većem od 5.000 KM, a prethodnom Uredbom taj iznos je bio 3.000 KM.

Takođe novom Uredbom data je mogućnost ostvarivanja sredstava za sufinansiranje izdavanja dozvola za gradnju i sufinansiranje legalizacije stambenog objekta, kao i da svi nezavršeni predmeti iz tekuće godine bit će završeni u narednoj budžetskoj godini i imaju prioritet u rješavanju.

OBRADIVAČ:

SLUŽBA ZA BORAČKO INVALIDSKU
ZAŠTITU I OPĆE POSLOVE

Nerminka Handžić, dipl.prav.

PREDLAGAČ:

OPĆINSKI NAČELNIK

Mr.Sc. Suad Huskić, profesor

Tešanj: 15.05.2013.godine
Broj: 08-41-6-1134/13